N^er 2. ROK 1842. WTOREK 4 STYCZNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Dafroza M.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Dobromir.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reanmura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reanmura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rozne nwagi
31	6	27" 8' 318	— 9, 4	1''' 32	PPn Wschodni mocny	Pochmurno	
	2	8, 731	— 3, 5	1, 34	,, średni	,,	
	10	9, 096	— 9, 2	0, 84	,, słaby	Pogoda z Chmnrami	
1	1	9, 050	— 11, 2	0, 69	PPn Wschodni słaby	Pogoda z Chmnrami	
	2	9, 078	— 8, 6	0, 95	,, średni	,,	
	1	9, 027	— 10, 6	0, 76	,, słaby	,,	
2	6	8, 891	— 12, 2	0, 65	Pn Wschodni słaby	Pogoda z Chmurami	
	2	8, 693	— 8, 7	0, 89	,, średni	,,	
	10	8, 580	— 7, 4	1, 04	,, ,,	Pochmurno	

Wiadomości zagraniczne.

FRANCYA.

Paryż 15 *Grudnia.*

Dziś jako w rocznicę przybycia zwłok Napoleona do Paryża, udało się mnoztwo osób, a między innemi wielu wojskowych w mnndurach dawnéj gwardyi, do kaplicy inwalidów, aby przy kracie ktora otacza trumnę Napoleona, złożyć wieńce nieśmiertelników.

Giełda 17 *Grudnia.* Dziś rozmawiano na giełdzie więcéj o bliskim wyroku w procesie Quenisseta niż o papierach publicznych. Zapewniano że sąd parow głosował już względem winy lub niewinności wszystkich oskarżonych, i pozostaje tylko oznaczenie kar na tych ktorzy zostali uznani winnemi. Mniemają, że w niedzielę ogłoszonym zostanie wyrok.

Dnia 16 *Grudnia.*

Intrygi parlamentarne postępują bardzo gorliwie. Pan Thiers na teraz ogranicza się na samém przemawianiu przez dzienniki. Czuje on bardzo dobrze, że w téj chwili nie jest blizkim władzy. Zbliża on się do konserwatystów, ponieważ widzi że Francya w téj chwili niechce agitacyi. Prócz tego wie on że jego obecność w gabinecie niepokoiłaby całą Europą, a czuje że na teraz ntrzymanie pokoju jest potrzebnem.

Wyrok sądu parów brzmi tak: »Na karę śmierci Quenisset, Colombier, Brazier; na deportacyą Dufour, Iarrasse i Ang. Petit; na 15 lat w domu poprawy Boggio i Mallet; na 10 Launois i Boucherons; na 5 Bazin i Dupoty; uwolnieni są: Considère, Martin, Fougeray i Prioule.

ANGLIA.

Londyn 22 *Grudnia.*

Times zapewnia iż z najlepszego źródła udziela wiadomość, że lord Aberdeen powodowany życzeniem utrzymania przyjaznych stosónków między Anglią i Francyą oswiadczył porcie otomańskiéj, iż przez nią zamierzona wyprawa przeciw Dejowi tunetańskiemu nie będzie cierpianą, i gdyby ją istotnie do skutku przy-

wiodła, wtedy floty angielska i francuzka w połączeniu przeszkodzą wypłynieniu z Dardanelów, każdéj morskiéj siły tureckiéj, którąby podobny cel miała. Na dniu 20 grudnia w wydziale spraw zagranicznych reprezentanci pięciu wielkich mocarstw podpisali traktat, mocą którego uznają handel niewolnikami za zbrodnię przeciw prawu narodów, za rozbój morski i wzajemnie zezwalają na przetrząsanie okrętów (right of search). *Globe* dodaje, że traktat ten za ministerstwa Melbourna jeszcze do skutku przyszedł, bez ratyfikacyi, która dopiero teraz nastąpi.

Oprócz Frogmore-Kodge i domu mieszkalnego położonego na Castle Hill w Windsor, które urządzone są na mieszkania dla licznych gości zaproszonych na ceremonię chrztu xięcia Wallii, albo które jeszcze mają otrzymać podobne zaproszenie, wszystkie pokoje w samym pałacu które nie są potrzebnemi na inny cel w czasie uroczystości, przygotowywane są na sypialnie dla znakomitszych gości królowéj. W wielkim magazynie mebli w Windsor panuje nader żywy ruch, wybierają w nim bowiem sprzęty dogodne do umeblowania pokoi w Fregmore-Lodge, i w domu mieszkalnym w Castle-Hill. Onegdaj wybrano 70 łóżek i rozstawiono je w różnych pokojach. Mniemają że uroczystości z powodu chrztu trwać będą w Windsor przez kilka dni i że kilka świetnych uczt przygotowanemi będą w St. Georges Hall, ponieważ liczba gości będzie tak znaczną, iż niepodobna byłoby przyjąć ich od razu w téj sali. Wkrótce po chrzcie xiąże Wallii ma w obecności wszystkich znajdujących się w Anglii kawalerów ordera podwiązki zostać instalowany na kawalera tegoż orderu. Jerzy IV. ostatni xiążę Wallii otrzymał ozdoby tego orderu mając już półczwarta roku. Dzień w którym teraźniejszy xiążę Wallii ma być ochrzczonym nie jest jeszcze stanowczo wyznaczony.

Onegdaj popołudniu przybył do zamku Windsor goniec gabinetowy J. K. Mci króla pruskiego, a wczoraj z rana udał się na powrót na ląd stały.

Komitet wybrany z rady tajnéj odbył wczoraj posiedzenia w celu naradzenia się w jaki sposób xiążę Wallii ma używać swego herbu. Obecnemi członkami byli hr. Wharncliffe, sir R. Peel i sir J. Graham.

Morning Chronicle zwraca uwagę że hr. Aberdeen, równie jak sir Robert Peel nie zdają się chcieć się trzymać czysto torysowskiéj polityki, owszem dotychczas okazują jakoby zamierzyli prowadzić daléj politykę wigów. Pan H. Bulver, mówi ten dziennik na poparcie swego twierdzenia, pozostał przy poselstwie w Paryżu i będzie podobnie jak za czasow wigowskich duszą tego poselstwa. Przyrzeczone ograniczenie podbojów francuzkich w Algierze pozostaje i za rządów toryskich umarłą literą, w Hiszpanii lord Aberdeen prowadzi zupełnie dalszy ciąg polityki lorda Palmerston, chociaż torysowie powinniby więcéj okazywać sympatyi dla rejentki niż dla demokracyi. I w Portugalii pozostawiono posłem lorda Howard de Walden, który tam przez wigów został posłany. Słowem, lord Aberdeen wstępuje w ślady lorda Palmerston, a sir R. Peel w ślady lorda John Russel.

Jenerał major Napier autor uznanéj za klasyczną historyi wojny na pół wyspie, i brat kommodora Napier, został przez teraźniejszy gabinet zapisany na listę tych jenerałów którzy za odznaczające się usługi wojenne osobną pensyę pobierają.

W swoim onegdajszym raporcie giełdowym donosi *Globe* co następuje, względem zamierzonego planu reformy prawa zbożowego. »Odkryto nakoniec plan gabinetu względem przyszłego uregulowania cła wchodowego od zagranicznego zboża, a ponieważ plan ten jak słychać, zyskał zatwierdzenie reprezentantów interesu rolniczego, możemy przeto przypuszczać że i w parlemencie przyjętym zostanie. Podług tego planu skala zmienna ma być zachowaną, ale zmiana wynosić ma tylko 14 szyl. maximum bowiem ma być 18 a minimum 4 szylingi od kwartera pszenicy, i to tak że cło ma się zniżać lub podnosić o jeden szyling w miarę podnoszenia się lub zniżania o takąż ilość ceny pszenicy; minimum przypada na 68 szyl. i wyżéj za Qrt. maxymum na 54 szyl. i niżéj. Prócz tego plan ten zawiera jeszcze niektóre stosowniejsze dotychczasowe intrygi osób interesowanych ku wywarciu wpływu na ceny średnie.« Wspomniony dziennik oświadcza potem przedstawieniu; że wolałby wprawdzie stałe cło niż wszelkie zmienne skale, ale większość w parlamencie tak dalece przeciwną jest stałemu cłu, a modyfikacya którą ten plan przedstawia jest tak wielką, że tymczasowo można na niéj poprzestać. Nowe postanowienia są wielkiem ulepszeniem dawnego systemu, ponieważ zapewniają rządowi pewny dochód od zboża, albowiem średnie cło wynosić będzie 11 szyl. za Qrt. przytém zapobiegnie fałszywym podawaniom cen, spowoduje regularniejszy dowóz, ustali handel i zmniejszy wachanie się cen. Dziennik ministeryalny *Morning Post,* oświadcza wprawdzie że te wszystkie podania wigowskiego dziennika są zmyślone, ale *Globe* dziś powtórnie zapewnia iż wiadomości jego są z

pewnego źródła czerpane, i że wkrótce okaże się to dowodnie.

Podpułkownik Knowles który dowodzi oddziałem artyleryi służącym obecnie w Chinach, przysłał niedawno do Woolwich dokładny komplet broni chińskich, i mundury żołnierzy chińskich, co wszystko od kilku dni pokazywaném jest publiczności. Bronie żołnierzy chińskich tworzą niezmierną sprzeczność z broniami europejskiemi, które obok nich są ustawione. Niektóre z nich przypominają łuki i strzały jakie używane były za czasów Robin-Hooda, a działa podobne są zupełnie tym których używano w 14 i 15 wieku, jak naprzykład te które zabrano Armandzie hiszpańskiej za czasow Elżbiety. Największe działo przesłane tu przez podpułkownika Knowles na 7 stóp długości składa się z podłużnych sztuk żelaznych związanych obręczami z tego metalu; drugie na 5 stóp długie jest osadzone podobnie jak teleskop na trzech nogach. Pałasze chińskie zdają się być zdolnemi do okropnego działania w wprawnéj ręce. Mają one kształt podobny do pałaszy tureckich, ale nie tak bardzo są skrzywione. Rękojeść mają około 15 cali długości, widocznie dla tego żeby można było ująć je w potrzebie dwiema rękami. Jedna z nadesłanych tu broni chińskich ma formę trójzęba jaki pospolicie kładzie się w rękę Neptunowi; średni ząb jest prosty, dwa poboczne nieco wygięte, wszystkie zaś bardzo ostre i spiczaste. Narzędzie to osadzoném jest na lancy długiéj na 10 stóp. Chorągiew chińska składa się z blachy żelaznéj wyciętéj w zęby naśladujące płomienie, utwierdzonéj na drągu. Pod samą blachą jest okrąg żelazny do którego wokoło poprzyczepiane są promienie włosów na 9—10 cali długich. Kule które tu przysłano są źle lane, w przecięciu 1 do 4 cali mające. Uniform przysłany przez podpułkownika Knowles należy do tak zwanych tygrysich żołnierzy, i na całéj powierzchni pomalowany jest w pasy ciemno czerwone i czarne, do tego należy pewien rodzaj kaptura, który włożony na głowę prawie całą twarz zakrywa i tylko na oczy pozostają otwory, a prócz tego u wierzchu znajduje się cóś na kształt łba tygrysa. Prócz tego munduru żołnierskiego przysłano jeszcze mundur oficera wyższego stopnia, w prawdzie bardzo znoszony, ale jednak jeszcze są na nim ślady gęstych haftów jedwabnych i metalowych ozdób.

HISZPANIA.

Madryt 6 Grudnia.

Deputowani kortezów z Kadyxu, złożyli xiężnéj Vittoryi, w imieniu swojéj prowincy. kosztowny podarunek.

Brat jenerała Cordovy został wprawdzie przez sąd wojenny uniewinnionym, co do udziału w powstaniu krystynowskiém, ale jednakże wykreślono go z armii za to, że nie był posłusznym rozkazowi rejenta, który mu miasto Leon na miejsce pobytu wyznaczył.

Budżet na rok 1842 jest już zupełnie wypracowany w biurze ministra skarbu, i zostanie przedłożony kortezom jeszcze przed końcem grudnia. Jak słychać dokument ten wypracowany z nadzwyczajną staranuością obejmuje liczne poprawy i bardzo pożyteczne reformy. Naród wdzięcznym będzie, za te staranne usiłowania ku polepszeniu stanu finansów.

Przy wyborach do mianowania członków municypalności, stawia się bardzo mało wyborców. Nie wątpią, że kandydaci wspierani przez rząd odniosą zwycięztwo.

Dnia 7 Grudnia.

Po powrocie rejenta do stolicy, zebrali się u niego wszyscy tutejsi posłowie i sprawujący interessa obcych dworów, z jedynym wyjątkiem francuzkiego, aby mu złożyć swoje powinszowania.

Nieobecność sprawującego interessa francuzkie obraziła rejenta. Marszałek Saldanha bawi tu obecnie, aby jak się zdaje rejenta hiszpańskiego zjednać dla portugalskiego dworu, którego usposobienie dla hiszpańskich progresistów wcale nie jest przychylnem. — Jednoczesne przybycie nuncyusza papieskiego i austryackiego posła do Lizbony, tutejsze dzienniki uważają za niebezpieczny wypadek dla swobody półwyspu, a hiszpański poseł przy portugalskim dworze, otrzymał najsurowsze polecenia przeciwko usiłowaniom tych posłanników najenergiczniéj postępować.

PORTUGALIA.

Lizbona 7 Grudnia.

Rząd angielski kazał zawiadomić rejenta przez swego posła w Madrycie, że silnie odeprze wszelki atak przeciw niezawisłości Portugalii. Tutejszy poseł angielski otrzymał od lorda Aberdeen polecenie doniesienia o tém rządowi portugalskiemu. Doniesienia te tłómaczą tu pewnemi pogłoskami, podług których rząd hiszpański miał być niezupełnie obcym świeżo odkrytym usiłowaniom unistów na półwyspie pyrenejskim. Te usiłowania miały mieć na celu nakłonić krolowę Donnę Maryę do dobrowolnéj abdykacyi, mianować rejencyą pod przewodnictwem br. Bomfim albo margrabiego Saldanha, a następnie zapewnić połączenie Portugalii z Hiszpaniią przez związek małżeński tutejszego

następcy tronu który ma dopiero lat cztery z królową Izabellą hiszpańską. Że pogłoska ta powszechnie rozchodziła się w Lizbonie twierdzi *Correo Portugueze* nowy ministeryalny dziennik, który mówi że pan Manuel Passo publicznie już oświadczył się za połączeniem Hiszpanii i Portugalii.

Nowy poseł austryacki przy dworze portugalskiem baron Marschall przybył wczoraj do Lizbony.

TURCYA.

Konstantynopol 8. Grudnia.

W d. 3 grudnia ogłoszono mianowanie Izzeda Mohameda paszy byłego seryaskiera Syryi Sadruzanem czyli wielkim wezyrem przyjęli jedni z trwogą, większa część turków z radością, wszyscy zaś z zadziwieniem i z zdumieniem.

Dnia 1 Grudnia.

Względem wiadomego już ułaskawienia Chosrewa paszy zawiera gazeta rządowa turecka następujący artykuł: »Ponieważ czas przeznaczony byłemu wielkiemu wezyrowi Chosrew paszy, do pobytu w Rodosto, zbliżał się do końca, i on sam z powodu swego podeszłego wieku zdawał się być godnym łaski cesarskiej, przeto Jego Wysokość w swojéj wrodzonéj dobroci, z uwagi na jego wiek i na błogosławione święta, raczył przebaczyć mu i wydać rozkaz, aby mógł powrócić do Konstantynopola i spokojnie w swoim domu mieszkać. Wydany w tym przedmiocie firman został zaraz Chosrewowi paszy posłany, który przybył już tutaj i gorąco modli się za szczęście sułtana.

Poselstwo angielskie przybyło do Techeranu i zostało tam w najświetniejszy sposób przyjętym. O kilka mil od stolicy rozstawione były na drodze owoce na posiłek dla cudzoziemców, przeszło 10,000 ludzi wyszło naprzeciw orszakowi, przy wejściu do miasta przyjął posła pierwszy minister i podano mu w imieniu szacha bogato ubranego konia. Panowie Todd i Abbott, którzy są przydanemi do poselstwa, zostali pod Bajazid zrabowanemi i pan Todd otrzymał ranę w rękę. Beliiest pasza, gubernator w Bajazid ma być naczelnikiem téj bandy rabusiów i dopóki on pozostanie na téj posadzie, nie można spodziewać się zaradzenia temu złemu.

Po krótkiéj przerwie rozpoczęły się znowu poruszenia wojsk ku południowi, — a mianowicie w stronę granicy greckiéj. Wczóraj wysłane zostały nowe rozkazy do rozmaitych nieregularnych korpusów w Albanii, aby natychmiast wyruszyły ku obozowi Laryssa, i czynność w tutejszych arsenałach podwoiła się. Ta paniczna trwoga popędza portę do olbrzymich wydatków, przy czém potrzeba tylko dziwić się, że kassy tureckie dotychczas nie wyschły zupełnie.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 2 do dnia 3 Stycznia.

Wodzicki Franciszek hr., Pruszak Konstanty ob., Hibl, Zawadzki Walenty, Masłowicz Felix ob., Marcinkowski Jan. Tarnowski Błażéj Bukowski Józef, Malinowski Michał, Majewski Wilhelm, Piątkowski Jan, Szuwalski Adam ob., Wojewudzki Hilary ob., Bukowski Jan ob., Polski; — Karwicki Wincenty ob., orska Zofia ob., z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Daszkiewicz Max. ob., Daszkiewicz Ryszard ob., do Polski.

Doniesienie prywatne.

Uwagi godny skład wina!

Państwo Nisko w obwodzie Rzeszowskim założyło ze swoich winnic sławnych Grinzing pod Wiedniem, skład prawdziwych austryackich win z roku 1834, do sprzedania. Wina te są niemięszane jak najlepiéj zakonserwowane i w najwyborniejszéj jakości; sprzedają się w ilości od 1 do 12 wiadr N. A. miary w bardzo umiarkowanéj cenie. Cały skład wina wynosi 1200 wiadr można go więc w znacznych partyach zakupywać.

Nisko d. 15 września 1841 r.

Beachtenswerthes Weinlager!

Die Grundherrschaft zu Nisko im Rzeszower Kreise hat daselbst, ihre auf dem renomirten Weingebirge zu Grinzing bei Wien erzeugten echt österreichischen Weine vom 1834gen Jahrgang zum Absatze eingelagert. Diese Weine sind genuin bestens conserviert, somit von vorzüglichster Qualität; und werden im Gebunde von 1 bis 12 Eimer *N. Ö.* Maasses, in billigsten Preisen, zur Abnahme empfohlen. Das ganze Weinlager beträgt 1200 Eimer, und es können also auch grosse Parthien bezogen werden.

Nisko am 18 September 1841.